

سوت پایان حضور عادل در صداوسیما

عادل فردوسی‌پور آخرین برنامه‌اش را روی
آنتن برد

رییس صداوسیما: فردوسی‌پور به
نظام، مردم و اعتقادات خودش
لگد زده است

علي ولي‌اللهي

از همان روزی که برنامه 90 تعطیل و شایعه شد حاکمیت یا لااقل بخشی از آن با عادل فردوسی‌پور مشکل دارد، این سوال مطرح بود که پس چطور او در شبکه ورزش همچنان به عنوان تهیه‌کننده مشغول به کار است. در واقع به شکل واضح این شبهه وجود داشت که اگر مشکلی در این سطح با فردوسی‌پور وجود دارد، صداوسیما چطور با او همکاری می‌کند؟ این سوال در چند ماه گذشته شکل پررنگ‌تری به خود گرفت. وقتی مواضع فردوسی‌پور در مورد اعتراضات ششماهه دوم سال گذشته به مرور منتشر می‌شد عموماً دو نوع واکنش را برمی‌انگیخت. سوپرانقلابی‌ها از رییس سازمان صداوسیما می‌پرسیدند چطور کسی که پشت تریبون تجمع دانشگاه شریف شعار زن، زندگی، آزادی سر می‌دهد هنوز در رسانه ملی است؟ و از آن طرف طیف رادیکال معترضین هم به فردوسی‌پور خرده می‌گرفتند که اگر منتقد وضع موجود هستی لااقل دیگر در صداوسیما نباش!

حال به نظر می‌رسد هر دو طیف به خواسته خود رسیدند. جمعه شب و در پایان برنامه فوتبال 120 که عادل تهیه‌کنندگی‌اش را برعهده داشت، مجری در خبری ناگهانی اعلام کرد این آخرین قسمت برنامه فوتبال 120 است. به این ترتیب برنامه‌ای که از سال 1392 روی آنتن شبکه ورزش می‌رفت در خرداد 1402 به پایان خود رسید و رابطه عادل با صداوسیما

به صورت کامل قطع شد.

اتفاقي که براي فوتبال 120 رخ داد چندان غيرمنتظره هم نبود. هم از اين لحاظ که مردم عادت کرده‌اند شب بخوابند و صبح را با خبر تعطيلي يك برنامه يا ممنوع‌التصويري يك چهره سرشناس آغاز کنند و هم از اين منظر که در تمام طول اين سال‌ها هميشه اين احتمال وجود داشت که به هر نحوي عادل از شبکه ورزش هم جدا شود. همان موقعي که علي فروغي، رييس شبکه سه گفت: فردوسي‌پور از «مدار» خارج شده. يا در چند ماه گذشته وقتي کم‌کم سانسور تصوير عادل در صداوسيما رسيد به صدای او و حتي در نقطه‌اي آوردن اسم او هم در تلویزیون ممنوع شد. به عنوان مثال در بازپخش سريال قديمي پژمان، جايي که شخصيت اصلي سريال اسم فردوسي‌پور را بر زبان می‌آورد، حذف شد.

احتمال قطع همکاری کامل عادل با صداوسيما با اظهارات جبلي، رييس سازمان که چند روز پيش مطرح کرد، تقريبا تبديل به قطعيت شد. رييس سازمان صداوسيما که در جمع دانشجویان دانشگاه امام صادق تندرستين حملات ممکن را عليه فردوسي‌پور بر زبان آورد و او را فردي خواند که به مردم خود لگد زده است! پيمان جبلي در پاسخ به پرسشي از دانشجویان درباره موضع رييس سازمان صداوسيما در قبال عادل فردوسي‌پور و بازگشت اين مجري به تلویزیون تصريح کرد: «بالاخره وقتي اين آدم در برنامه‌اي می‌آمده براي خودش خيلي از مخاطبان را داشته است. اسمش می‌آمده، برنامه با خودش مخاطب می‌آورده است. اسم آن آدم روي شبکه‌اي می‌آمد، آن شبکه خودش را بالا می‌کشيد. خب حالا به نظام، مردم و اعتقادات خودش لگد زده است. لگد زده به نمکدان، نمک را ريخته و نمکداني را شکسته است. آيا از من انتظار داريد براي اينکه من پرمخاطب بشوم، بروم خواهم و التماس کنم که تو رو خدا بيا؟!»

اينکه آيا اتهاماتي که رييس سازمان به فردوسي‌پور وارد کرده، رواست يا ناروا، بماند براي قضاوت تاريخ. هر چند همين حالا هم چرخي در فضاي مجازي نشان می‌دهد دست‌کم مردم خيلي باور ندارند از فردوسي‌پور لگد خورده باشند! اما از زمان همان اظهارات معلوم بود که کار عادل و صداوسيما تمام است.

در عين حال يك سوال اساسي همچنان پابرجاست اينکه جبلي چطور از چهره‌اي متعادل در ابتدای ورود به صداوسيما تبديل به فردي شد که اينقدر راديکال موضع‌گيري می‌کند؟ جبلي در ابتدای ورود به سازمان آنقدر از تساهل و تسامح حرف می‌زد که برخي گمان کردند حتي ممکن است فردوسي‌پور و برنامه 90 با هم برگردند! اما رفته‌رفته نه تنها اين اتفاق رخ نداد که کار به جايي کشيد که آوردن اسم فردوسي‌پور يا پخش صدای او ممنوع شد.

می‌توان بخشی از این فرآیند را در مواضع عادل در 6 ماه دوم سال گذشته جست‌وجو کرد، اما بخش مهم‌ترش حتماً به خاطر فشارهایی است که از سمت تندروها به جلی وارد شد. همان‌هایی که بعد از مصاحبه عادل با علیرضا جهان‌بخش که در سال 1402 پخش شد او را «بازجو خبرنگار» خطاب کردند و از رییس سازمان پرسیدند: «چطور کسی که همپای علی کریمی جنگ ترکیبی علیه نظام را جلو می‌برد هنوز با صداوسیما همکاری می‌کند.» احتمالاً فشارها به حدی بود که برنامه فوتبال 120 قبل از آخرین و حساس‌ترین بازی فصل مسابقات باشگاهی اروپا تعطیل شد؛ یعنی قبل از فینال لیگ قهرمانان. یعنی لااقل می‌شد این تعطیلی را به هفته بعد و پس از مشخص شدن سرنوشت قهرمانی یوسی‌ال موکول کرد.

در پایان می‌توان باز هم به تکرار مکررات روی آورد. اینکه به گواه اکثر نظرسنجی‌ها مخاطبین صداوسیما در سال‌های گذشته ریزش شدیدی داشته و خود سازمان هم علاقه‌ای برای بازگشت مخاطب ندارد که هیچ، کارهایی می‌کند که مخاطب بیش از گذشته از تلویزیون فراری شود. عادل با همه ضعف‌ها و قوت‌هایش یک برنامه‌ساز ماهر است که به هر حال مخاطب خودش را پیدا می‌کند. همین حالا رسانه اینترنتی (اگر تعطیل نشود) مخاطبان زیادی جذب کرده. آنچه می‌ماند صداوسیما و حوض است.

روابط عمومی شبکه ورزش سیما در واکنش به اخبار تعطیلی برنامه فوتبال 120 نوشت: «با پایان یافتن رقابت‌های فوتبال باشگاهی در اروپا، یک فصل دیگر از برنامه فوتبال ۱۲۰ که هر هفته پنجشنبه شب‌ها به روی آنتن شبکه ورزش سیما می‌رفت به پایان رسید. فصل جدید برنامه فوتبال ۱۲۰ که به تحلیل، پرداختن به رویدادها و حواشی فوتبال جهان اختصاص دارد با شروع مجدد لیگ‌های معتبر فوتبال جهان و داغ شدن تب فوتبال در قاره اروپا از اواخر مرداد ماه آغاز خواهد شد. به این ترتیب برنامه فوتبال ۱۲۰ از اواخر مرداد به روال سال‌های گذشته و بدون هیچ خللی از شبکه ورزش سیما پخش خواهد شد.» به نظر می‌رسد شبکه ورزش در نظر دارد همان کاری که شبکه سه در مورد برنامه 90 انجام داد را در مورد فوتبال 120 به انجام برساند و این برنامه را با تیم جدید روی آنتن ببرد.

اما آیا سازمان می‌تواند به جای برنامه موفق فوتبال 120 برنامه‌ای جایگزین کند؟ در نوبت قبل که 90 تعطیل شد، صداوسیما ثابت کرد این توانایی را ندارد.

منبع: روزنامه اعتماد 20 خرداد 1402 خورشیدی